

Nieuwsbrief 2009-10

Nieuwe BTW-regels vanaf 01/01/2010 : wijziging inzake de plaats van diensten

1. Principe

Vanaf 1 januari 2010 wijzigen de regels inzake plaatsbepaling bij grensoverschrijdende diensten tussen partijen gevestigd in verschillende EU-lidstaten, de zogenaamde 'intracommunautaire diensten'.

Aan de basis van de regeling liggen voornamelijk twee Europese richtlijnen van begin 2008. Pas heel recent werden de eerste ontwerp teksten van wet bekend gemaakt, en intussen werden de nieuwe regels definitief in het BTW-wetboek opgenomen met de wet van 26 november 2009, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 4 december 2009.

Tot einde 2009 is de basisregel voor de plaatsbepaling van diensten de plaats waar de dienstverrichter is gevestigd. De plaats van de dienst bepaalt dan de toepasselijke BTW-regeling. Indien dus een dienstverrichter in België is gevestigd, dan is volgens de basisregel de Belgische BTW-regeling van toepassing. Op die basisregeling bestonden heel wat uitzonderingen.

Vanaf 1 januari 2010 wordt het heel belangrijk een onderscheid te maken tussen de zogenaamde 'business to business' relatie, afgekort B2B, en de zogenaamde 'business to consumer' relatie, afgekort B2C. Afhankelijk van de situatie, zal de te hanteren basisregel volledig anders zijn :

- B2B : plaats van de dienst is de plaats waar de afnemer gevestigd is.
- B2C : plaats waar de verstreker van de dienst is gevestigd (huidige basisregel).

Wij focussen ons hieronder op de 'B2B' relatie.

2. Wie wordt aangemerkt 'als zodanig handelende belastingplichtige' ?

Het wordt vanaf 1 januari 2010 cruciaal om te weten of uw klant handelt als 'een zodanig handelende belastingplichtige', dan wel als niet-belastingplichtige (bvb particulier, niet-belastingplichtige rechtspersoon).

En voor de toepassing van de nieuwe regeling moet ook steeds aangemerkt worden als 'als zodanig handelende belastingplichtige' (naast de volledige belastingplichtige) :

- de 'vrijgestelde belastingplichtige' (bvb. arts, advocaat, ...)
- de gemengde belastingplichtige (activiteiten met recht op aftrek en activiteiten zonder recht op aftrek)
- de gedeeltelijke belastingplichtige (activiteiten die belastingplicht genereren en activiteiten die geen belastingplicht genereren bvb. bepaalde holdings met managementactiviteiten)
- forfaitaire belastingplichtige
- landbouwondernemer
- kleine onderneming
- leden van een BTW-eenheid

Ook niet-belastingplichtige rechtspersonen die al voor BTW geïdentificeerd werden (bvb. omdat ze intracommunautaire verwervingen hebben verricht voor meer dan 11.200,00 euro)

worden aangemerkt als ‘als zodanig handelende belastingplichtigen’ in het kader van de regels inzake de plaats van de dienst (maar alleen hiervoor !).

Ingeval van intracommunautaire diensten verricht aan deze categorieën van ‘als zodanig handelende belastingplichtigen’ zal de BTW op grond van de nieuwe algemene regel B2B moeten verlegd worden naar deze belastingplichtigen.

Hierdoor zullen bepaalde bovenvermelde categorieën die vroeger niet gehouden waren een BTW-aangifte in te dienen (bvb. vrijgestelde belastingplichtigen zoals artsen, advocaten, ...), ertoe verplicht worden een BTW-aangifte in te dienen. Vooraleer een intracommunautaire dienst te ontvangen of te verrichten (enkel indien er geen vrijstelling geldt voor de ontvanger van de dienst in zijn EU-lidstaat), zullen zij een BTW-nummer moeten aanvragen.

Een moeilijkheid in de nieuwe regeling zal hierin liggen dat u zich bij een intracommunautaire dienst steeds de vraag zal moeten stellen of uw klant in een andere EU-lidstaat aangemerkt kan worden ‘als een zodanig handelende belastingplichtige’, en dit in het land waar hij gevestigd is.

3. Schema - plaats van de dienst

Zonder al te veel in details te willen treden, bezorgen wij u in bijlage een schema met de voornaamste regels (basisregel en uitzonderingen) zoals die vandaag van toepassing zijn en vanaf 1 januari 2010.

4. Formaliteiten

4.1. *BTW-aangifte*

De BTW-aangifte wordt aangepast met nieuwe vakken 44 en 88 :

- vak 44 : rapportering van diensten
 - o aan belastingplichtigen of aan niet-belastingplichtige rechtspersonen geïdentificeerd voor BTW-doeleinden,
 - o die volgens de nieuwe algemene regel B2B gelokaliseerd worden in de EU-lidstaat van de ontvanger van de dienst,
 - o waarbij de afnemer van de dienst de schuldenaar is van de belasting,
 - o en die niet vrijgesteld is in de lidstaat waar de dienst plaatsvindt (volgens de BTW-regeling van die lidstaat).
 - Vak 48 : creditnota's met betrekking tot diensten gerapporteerd in vak 44.
 - Vak 88 : rapportering van diensten
 - o van belastingplichtigen gevestigd in een andere EU-lidstaat,
 - o die volgens de nieuwe algemene regel B2B gelokaliseerd worden in België,
 - o waarvoor de ontvanger schuldenaar is van belasting met verlegging van heffing,
 - o en die niet vrijgesteld zijn in België overeenkomstig artikel 44 WBTW.
- De BTW moet gerapporteerd worden in vak 55 en afgetrokken worden in vak 59.
- Vak 84 : creditnota's met betrekking tot diensten gerapporteerd in vak 88.

De nieuwe BTW-aangifte is voor de eerste maal te gebruiken voor maandaangevers bij de aangifte van januari 2010, en voor de kwartaalaangevers bij de aangifte van het eerste kwartaal 2010.

Inzake de periodiciteit van de BTW-aangifte is er eveneens een aanpassing. De grens tussen kwartaal- en maandaangifte ligt op dit ogenblik op 1.000.000,00 euro (uitgezonderd voor sommige sectoren waarvoor de drempel 200.000,00 euro bedraagt). Nieuw is dat de belastingplichtige die vrijgestelde leveringen van goederen (dus niet vrijgestelde diensten!) verricht voor een jaarlijks bedrag van 400.000,00 euro, verplicht wordt om maandelijkse aangiften te verrichten (ook al is de drempel van 1.000.000,00 nog niet bereikt). De verplichting gaat in vanaf de eerste maand volgend op het kwartaal waarin de drempel wordt overschreden.

4.2.1. Intracommunautaire listing

De door een Belgische belastingplichtige verleende diensten aan een ontvanger in een andere lidstaat van de EU onder de nieuwe B2B algemene regeling en waarbij de ontvanger van de dienst gehouden is de BTW te rapporteren, zal een intracommunautaire listing moeten indienen. Tot op heden diende dit enkel te gebeuren voor intracommunautaire leveringen van goederen. Vanaf 1 januari 2010 zullen ook diensten waarvoor de BTW verlegd wordt naar de ontvanger van de dienst in een andere EU lidstaat, hierin moeten opgenomen worden.

Op de listing zal een code moeten toegevoegd worden afhankelijk van de verrichting :

- intracommunautaire leveringen : code L
- intracommunautaire diensten : code S
- driehoeksverkeer : code T

Indien er een maandelijkse BTW-aangifte wordt ingediend, dan zal ook de listing maandelijks moeten ingediend worden, ongeacht het bedrag van de verrichte intracommunautaire handelingen (intracommunautaire leveringen van goederen en intracommunautaire diensten).

Gebeurt de BTW-aangifte op kwartaalbasis, dan moet de listing eveneens op kwartaalbasis ingediend worden. Dit blijft slechts zo indien het bedrag van de vrijgestelde intracommunautaire leveringen (geen diensten !) in elk van de vorige vier kwartalen lager ligt dan 100.000,00 euro. Ook indien de belastingplichtige die vrijgestelde leveringen van goederen (dus niet vrijgestelde diensten!) verricht voor een jaarlijks bedrag van 400.000,00 euro, verplicht wordt om maandelijkse BTW-aangiften te verrichten (ook al is de drempel van 1.000.000,00 euro nog niet bereikt), zal vanaf dan maandelijkse listings moeten indienen. De omschakeling dient te gebeuren vanaf de eerste maand die volgt op het kwartaal van overschrijding (administratieve tolerantie).

Twee drempels dienen dus in het oog te worden gehouden.

Concreet betekent dit dat het zeer belangrijk is het BTW-nummer van uw klant steeds te vermelden op de facturen zodat alle informatie die nodig is om deze listing in te dienen, onmiddellijk volledig en beschikbaar is.

5. Teruggaaf van BTW voor belastingplichtigen gevestigd in een andere EU-lidstaat

De belastingplichtige gevestigd in een andere EU-lidstaat dan deze waar hij goederen en diensten aankoopt of goederen invoert, heeft recht op teruggaaf van de BTW.

De bestaande regeling wordt vervangen door een elektronische procedure. De indiening zal gebeuren via een portaal-site bij de lidstaat waar de belastingplichtige gevestigd is. Facturen hoeven niet langer meegestuurd te worden. Wel dient een lijst opgesteld te worden met gegevens van elke factuur en invoerdocument waarvoor teruggaaf wordt gevraagd.

Het teruggaafverzoek moet worden ingediend uiterlijk 30 september van het kalenderjaar volgend op het tijdvak waarvoor teruggaaf wordt gevraagd.

Na het verschaffen van eventueel aanvullende gegevens, ontvangt de aanvrager een ontvangstbevestiging van de lidstaat van vestiging.

Binnen de 4 maanden na ontvangst van de aanvraag moet de lidstaat van teruggaaf zijn beslissing meedelen. Indien een gunstige beslissing moet er binnen de 10 dagen worden terugbetaald. Zoniet, is er een rente verschuldigd aan de aanvrager.

De termijn van 4 maanden kan verlengd worden met 2 maanden telkens indien er aanvullende gegevens worden opgevraagd.

6. Wat te doen ?

Vanaf 1 januari 2010 :

- **Check of u te maken heeft met een ‘als zodanig handelende belastingplichtige’ dan wel met een niet-belastingplichtige.**
- **Hou hierbij rekening met de nieuwe plaatsbepalingsregels voor intracommunautaire diensten om te bepalen of u al dan niet BTW moet aanrekenen bij de opmaak van de factuur.**
- **Check vanaf die datum ook of de regels correct werden toegepast op de inkomende facturen met betrekking tot ontvangen intracommunautaire diensten.**

Verder, indien u met een eigen boekhoudpakket werkt met een module BTW-aangifte, moet u nagaan of :

- **dit pakket voldoet aan de nieuwe regels,**
- **de nieuwe vakken in de aangifte werden opgenomen,**
- **u hiermee ook de intracommunautaire diensten correct kan opnemen in de intracommunautaire listing.**

Opgepast ! Huidige nota behandelt enkel de hoofdlijnen van de nieuwe regeling. Bij vragen of twijfel, contacteer A&B Partners voor bijkomende informatie.

Met de eindejaarsperiode in het vooruitzicht, laten we u alvast weten dat ons kantoor gesloten zal zijn vanaf 24 december (namiddag) tot en met 3 januari.

De medewerkers van A&B wensen u alvast prettige feestdagen !!!

Bijlage

2.1. Business to Business (B2B) relatie

<i>Type van Dienst</i>	<i>Huidige regeling</i>	<i>Regeling vanaf 01/01/2010</i>
Verstrekken van diensten - Algemene regel	Plaats van vestiging van de dienstverrichter	Plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd
Diensten i.v.m. onroerende goederen	Plaats waar het onroerend goed gelegen is	Plaats waar het onroerend goed gelegen is
Materieel werk of expertise met betrekking tot een roerend goed	Plaats waar het goed zich bevindt of lidstaat die aan afnemer BTW-nummer heeft toegekend indien goed land verlaat waar dienst werd verricht	Plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd (algemene regel)
Vervoer	Plaats waar het vervoer plaatsvindt (naar verhouding van de afstanden)	Plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd (algemene regel)
Intracommunautair vervoer	Plaats van vertrek van het vervoer of lidstaat van toekenning BTW-nummer aan de afnemer (indien anders dan lidstaat van vertrek)	Plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd (algemene regel)
Activiteit die samenhangt met vervoer	Plaats waar de dienst materieel wordt verricht of lidstaat die aan afnemer BTW-nummer heeft toegekend (indien anders dan lidstaat van vertrek)	Plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd (algemene regel)
Tussenpersoon bij intracommunautair vervoer	Plaats van vertrek van het vervoer of lidstaat van toekenning BTW-nummer aan de afnemer (indien anders dan lidstaat van vertrek)	Plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd (algemene regel)
Tussenpersoon met activiteiten die samenhangen met intracommunautair vervoer	Plaats waar de dienst materieel wordt verricht of lidstaat die aan afnemer BTW-nummer heeft toegekend (indien anders dan lidstaat van vertrek)	Plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd (algemene regel)
Tussenpersoon bij andere diensten	Plaats waar onderliggende dienst wordt uitgeoefend	Plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd (algemene regel)
Culturele, sportieve, wetenschappelijke, onderwijs ... en samenhangende diensten	Plaats waar de dienst materieel wordt uitgeoefend	Plaats waar de dienst materieel wordt uitgeoefend Vanaf 01/01/2011 : - dienst i.v.m. toegang : plaats waar de dienst materieel wordt uitgeoefend - andere : plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd (algemene regel)
Verschaffen van spijs en drank (restaurants, ...)	Plaats waar de dienst materieel wordt uitgeoefend	Plaats waar de dienst materieel wordt uitgeoefend
Lange termijn verhuur van voertuigen	Plaats waar de dienstverlener is gevestigd (algemene regel)	Plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd (algemene regel)
Korte termijn verhuur van voertuigen	Plaats waar de dienstverlener is gevestigd (algemene regel)	Plaats waar het voertuig ter beschikking wordt gesteld
Intellectuele diensten	Plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd	Plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd (algemene regel)
Langs elektronische weg verrichte diensten	Plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd	Plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd (algemene regel)
Vervoer van passagiers	Plaats volgens de afgelegde afstand	Plaats volgens de afgelegde afstand

6.2. Business to Consumer (B2C) relatie

Type van Dienst	Huidige regeling	Regeling vanaf 01/01/2010
Verstrekken van diensten - Algemene regel	Plaats van vestiging van de dienstverrichter	Plaats van vestiging van de dienstverrichter
Diensten i.v.m. onroerende goederen	Plaats waar het onroerend goed gelegen is	Plaats waar het onroerend goed gelegen is
Materieel werk of expertise met betrekking tot een roerend goed	Plaats waar het goed zich bevindt	Plaats waar het goed zich bevindt
Vervoer	Plaats waar het vervoer plaatsvindt (naar verhouding van de afstanden)	Plaats waar het vervoer plaatsvindt (naar verhouding van de afstanden)
Intracommunautair vervoer	Plaats van vertrek van het vervoer	Plaats van vertrek van het vervoer
Activiteit die samenhangt met vervoer	Plaats waar de dienst materieel wordt verricht	Plaats waar de dienst materieel wordt verricht
Tussenpersoon bij intracommunautair vervoer	Plaats van vertrek van het vervoer	Plaats waar de onderliggende transactie is gelegen
Tussenpersoon die activiteiten die samenhangen met intracommunautair vervoer	Plaats waar de dienst materieel wordt verricht	Plaats waar de onderliggende transactie is gelegen
Tussenpersoon bij andere diensten	Plaats waar onderliggende dienst wordt uitgeoefend	Plaats waar onderliggende dienst wordt uitgeoefend
Culturele, sportieve, wetenschappelijke, onderwijs ... en samenhangende diensten	Plaats waar de dienst materieel wordt uitgeoefend	Plaats waar de dienst materieel wordt uitgeoefend Vanaf 01/01/2011 : plaats waar de diensten effectief plaatsvinden
Verschaffen van spijs en drank (restaurants, ...)	Plaats waar de dienst materieel wordt uitgeoefend	Plaats waar de dienst materieel wordt uitgeoefend
Lange termijn verhuur van voertuigen	Plaats waar de dienstverlener is gevestigd (algemene regel)	Plaats waar de dienstverlener is gevestigd (algemene regel) Vanaf 01 januari 2013 : plaats waar de afnemer is gevestigd
Korte termijn verhuur van voertuigen	Plaats waar de dienstverlener is gevestigd (algemene regel)	Plaats waar het voertuig ter beschikking wordt gesteld
Intellectuele diensten	<p>Onderscheid :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontvanger van dienst in EU : plaats waar de dienstverrichter is gevestigd (algemene regel) - Ontvanger van de dienst buiten de EU : plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd 	<p>Onderscheid :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontvanger van de dienst in EU : plaats waar de dienstverrichter is gevestigd (algemene regel) - Ontvanger van de dienst buiten EU : plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd
Langs elektronische weg verrichte diensten	<p>Onderscheid :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontvanger van dienst in EU gevestigd : <ul style="list-style-type: none"> • Dienstverlener in EU : plaats vestiging dienstverlener (algemene regel) • Dienstverlener buiten EU : plaats vestiging ontvanger - Ontvanger van dienst buiten EU : plaats vestiging ontvanger 	<p>Onderscheid :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontvanger van dienst in EU gevestigd : <ul style="list-style-type: none"> • Dienstverlener in EU : plaats vestiging dienstverlener (algemene regel) • Dienstverlener buiten EU : plaats vestiging ontvanger - Ontvanger van dienst buiten EU : plaats vestiging ontvanger <p>Vanaf 01/01/2015 : in alle gevallen plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd</p>
Vervoer van passagiers	Plaats volgens de afgelegde afstand	Plaats volgens de afgelegde afstand